

¿Independència i/o integració?

El passat mes de desembre vaig llegir a la premsa que el Sr. Felipe González havia fet unes manifestacions en el marc de l'acte de cloenda del seminari sobre la Constitució, organitzat per la Universitat Carles III, segons les quals trobava irracional que tots els nacionalismes aspirassin a tenir un estat propi precisament ara que els estats-nació més importants d'Europa s'acosten a —en paraules seves— "esquemes supranacionals". Potser caldria fer-li una precisió en el sentit que aquests "esquemes supranacionals" no estan forçosament renyits amb les aspiracions independentistes de cap nació sinó que, ben al contrari, per arribar-hi des de la llibertat real, és necessària la independència. L'exemple més clar el tenim en la recentment creada CEI (Comunitat d'Estats Independents), els membres de la qual, han hagut de passar per un procés d'independització previ, que és el que ha fet possible que, després, de forma sobirana, decidissin tornar a establir certs lligams.

Unes manifestacions com les del president evidencien una capacitat de demagògia sense límits. El que tractava de fer el Sr. González era aprofitar l'actual estat d'opinió dels seus governants, de moderada eufòria pels resultats de la famosa cimera de Maastricht, que, a l'empar d'aquest sentiment, acariaven el legítim somni de relacionar-se amb els gegants de l'economia europea d'igual a igual a través d'un procés que pot semblar de signe oposat a l'independentisme. No crec, però, que hi hagi gaires independentistes europeus que no siguin favorables a la integració de la seva nació dins la CE, tot i que puguin tenir les seves reserves si això es fa des de l'estat i no des de la pròpia sobirania nacional plena. I a

Catalunya en tenim una bona mostra en les manifestacions que féu Angel Colom, aleshores, durant la celebració del darrer congrés d'ERC, on el reelegit secretari general es declarà partidari de l'independentisme-confederalisme, en el marc de la unió europea —subratllo la darrera acoació—, i posteriorment al llarg de tota la seva campanya electoral. Perquè això no és cap contrasentit. El Sr. González barrejava —crec que deliberadament— dues coses molt diferents. Per entendre'ns: d'"esquemes supranacionals", n'hi ha bàsicament de dues classes" aquells que han nascut com a fruit de la voluntat exercida lliurement pels estats i basant-se en l'establiment d'unes relacions multilaterals a partir de les quals tots els membres tenen unes mateixes atribucions (de fet, aquests poden ser, com en el cas de la CE, esquemes *supra-supra-nacionals* per tal com contenen estats que, al seu torn, contenen nacions, a les quals no s'ha demanat opinió com a tals) i aquells que es basen en el poder que dins d'un mateix estat exer-

ceix una acció hegemònica que, en virtut de la seva força, aixafa els drets de les altres. Fem política-ficció per un moment i imaginem que França, posem per cas, exercís aquesta hegemonia en el si de la CE i imposés a tota la Comunitat, inclòs l'estat espanyol, declarar dia festiu el seu 14 de juliol (com passa a casa nostra amb el 12 d'octubre), que es qüestionés als ciutadans de Sevilla o Madrid el seu dret d'expressar-se en castellà en certs àmbits i es veïessin obligats a fer-ho en francès (com succeeix a les terres de parla catalana amb

Saddam encara té feina. ¿I Bush?

el castellà), que un bon nombre de funcionaris (policies, personal sanitari, doctors, etc.), només sabés expressar-se en francès (com s'esdevé amb el castellà) o si decisions preses per unanimitat pels parlamentaris espanyols es veiessin sovint qüestionades per aquell hipotètic poder central, com ha succeït no fa tant en alguna ocasió amb acords presos pels de Catalunya. ¿Trobaria "irracional" el Sr. González, aleshores, demanar la seva independència de la CE? Recordem l'enrenou que es va organitzar no fa gaire quan es va tan sols insinuar que les corregudes de braus podrien no encaixar gaire bé en el tarannà comunitari... O de quina manera es va alçar el crit al cel quan a algú se li va acudir qüestionar l'obligatorietat de l'espanyolísima *ñ* als tectats comercialitzats dins de l'estat. Per cert, seria distret veure com fa quadrar el reconeixement de Croàcia i Eslovènia del 15 de gener per part de l'executiu en el marc de la CE amb aquestes seves curioses declaracions o la futura acceptació d'altres repúbliques que en la ment de tots estan i que sofreixen encara el jou imperialista de l'estat al qual pertanyen. ¿És que el govern que presideix sol incórrer en irracionalitats o és més aviat que quan es tracta de ser seriosos i de no fer el ridícul en l'àmbit internacional sap que cal deixar de banda els absurds prejudicis espanyolistes que tant de mal fan i han fet a la nostra nació...?

Les fronteres no són bones. Són barres. I com a tals, limiten l'enteniment entre les persones i, per això, cal flexibilitzar-les. Ara bé: quan aquesta flexibilització és imposada i implica agenollar-se davant del més poderós, esdevenen una protecció lamentablement necessària.

Jordi Sedó i Solé
Filòleg

Qui hauria cregut fa dotze mesos que avui Saddam Hussein tindria feina però que la de George Bush estaria en perill? El globus de la victòria del Golf ha estat punxat. I ara podem veure clarament com juga Saddam amb les seues armes mentre galleja arrogant davant l'aliança que el derrotà d'una manera tan contundent al camp de batalla.

Se sap per què això és així. Quan el president Bush decidí de manera unilateral d'aturar l'ofensiva, l'elit militar de Saddam, la Guàrdia Republicana, no va ser encerclada, sinó que la deixaren escapar. Saddam la va usar per reconstruir el seu poder. I ara ell continua gaudint del títol de Dictador de l'Any, amenaçant de nou els interessos occidentals i disminuint el valor de la victòria militar. Saddam ha guanyat la batalla diplomàtica de la postguerra. Així de clar.

Però menys comprensible que la decisió prematura de Bush d'aturar la guerra és l'extensió del suport dels Estats Units a Saddam abans de la guerra. *The Los Angeles Times* ha explicat una increïble trama de poderosos funcionaris de Washington proveïnt de béns, armes i tecnologia avançada als iraquians gairebé fins al mateix dia de l'ocupació de Kuwait. ¿Qui dirigia aquesta trama? Bush mateix.

Bush ha revelat que ell personalment havia intervingut en favor de l'Iraq des dels primers anys de vice-president. En 1984 telefonà a un antic amic de Yale, William H. Draper III, secretari de l'Export-Import Bank, per a demanar-li que canviara la seua negativa a una petició iraquiana de garanties per valor de 500 milions de dòlars. Nou mesos abans de la invasió, Bush havia signat la directiva número 26 de Seguretat Nacional instant les agències del govern a "augmentar els lligams polítics i econòmics amb l'Iraq". Això havia d'aportar a Saddam 1,5 milions de dòlars en tecnologia americana, cinc bilions més en garanties del Departament d'Agricultura i bilions de dòlars arribats de l'Export-Import Bank. I això malgrat que diversos especialistes ja havien advertit que l'Iraq desviava fons per a comprar armament nuclear, biològic i químic, i míssils de llarg abast. James Baker també hi contribuï. En 9 de juliol de 1990,

només tres setmanes i mitja abans de la invasió, l'ambaixadora americana a l'Iraq rebia instruccions perquè comunicara a l'administració iraquiana que el govern Bush encara provava d'aconseguir 500 milions de dòlars suplementaris en garanties, sense condicions polítiques.

Els crims no impediren que Bush i Baker donaren suport a Saddam. Li'l donaren després del final de la guerra Iran-Iraq, quan ja havia gasat centenars de pobles kurds en 1988, quan havia assegurat que socarraria mig Israel, quan havia intentat de desestabilitzar el Líban, fins i tot quan Saddam ja havia amenaçat amb la guerra contra Kuwait.

Interrogat el govern sobre aquesta política, Baker respongué que havien enviat senyals a Saddam indicant-li l'oposició a les seues maniobres. Això és mentida, pura i simple.

El suport de Bush a l'Iraq és una peça més del seu suport als xeics petrolers del Golf. Després de tot fou ell, quan era vice-president, als anys vuitanta, qui parlà amb l'Aràbia Saudita perquè augmentara el preu del petroli, contravenint la política de Reagan. Fou l'Aràbia Saudita qui pressionà en favor de l'Iraq llavors de la guerra amb l'Iran. I foren les pressions saudites davant Bush les que acceleraren el final precipitat de la guerra. Potser trobaríem les raons d'aquesta sòlida amistat en el passat de Bush, com a directiu de la indústria petrolera.

Aquesta possibilitat ha estat descrita per *The Los Angeles Times* com una demostració de "com els líders polítics són capaços d'usar foscos programes governamentals al servei d'interessos propis, i de vegades a preus molt alts". Això mateix.

La política americana respecte a l'Iraq fou errònia abans de la invasió de Kuwait, el 2 d'agost de 1990, i a partir del final de la guerra, el 28 de febrer del 1991. Per això Bush paga ara un preu polític tan alt. Preu que alguns han exterioritzat amb un adhesiu que fa: "Saddam encara té feina. ¿I tu?".

Mortimer B. Zuckerman
Reproduït d'*US News & World Report*
Traducció: V. P.